

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 52/22

Luksemburg, 29 marca 2022 r.

Wyrok w sprawie C-132/20
Getin Noble Bank

Sam fakt, że sędzia został powołany w czasie, gdy jego państwo członkowskie nie było jeszcze demokratyczne, nie podważa niezawisłości i bezstronności tego sędziego

Sąd Najwyższy w Polsce musi rozstrzygnąć w ostatniej instancji, czy klauzula indeksacyjna w umowie kredytowej zawartej między konsumentami a polskim bankiem Getin Noble Bank ma, jak podnoszą powodowie, nieuczciwy charakter.

W tym kontekście sąd ten zwrócił się z pytaniem, **czy trzech sędziowie sądu apelacyjnego, którzy wcześniej rozpoznawali tę sprawę, spełniają ustanowione w prawie Unii wymogi dotyczące niezawisłości i bezstronności.**

Jeden ze wspomnianych sędziów zaczął bowiem orzekać w czasach reżimu komunistycznego, przy czym po upadku tego reżimu nie złożył ponownie ślubowania. Dwóch pozostałych sędziów zasiadających z nim w składzie orzekającym zostało powołanych do pełnienia urzędu w okresie (między 2000 r. a 2018 r.), kiedy to w ocenie polskiego Trybunału Konstytucyjnego Krajowa Rada Sądownictwa (KRS), która brała udział w procesie ich powołania, nie działała z zachowaniem transparentności, a jej skład był niezgodny z Konstytucją.

Sąd Najwyższy, orzekając w składzie jednego sędziego, skierował więc do Trybunału Sprawiedliwości pytania dotyczące wymogów niezawisłości i bezstronności sądów.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Trybunał Sprawiedliwości odrzucił na wstępie argument polskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, będącego stroną w tym postępowaniu, zgodnie z którym sędzia Sądu Najwyższego, który wystąpił do Trybunału Sprawiedliwości, nie był uprawniony do przedłożenia pytań prejudycjalnych ze względu na wady związane z jego własnym powołaniem, które podważają jego niezawisłość i bezstronność.

Trybunał Sprawiedliwości nie posiada bowiem wiedzy na temat tego sędziego ani innych informacji, które pozwoliłyby obalić domniemanie, zgodnie z którym Sąd Najwyższy niezależnie od tego, w jakim konkretnie składzie sędziowskim orzeka, spełnia wymogi, w szczególności te dotyczące niezawisłości i bezstronności, pozwalające na uznanie go za „sąd” państwa członkowskiego uprawniony do wystąpienia z pytaniami prejudycjalnymi do Trybunału Sprawiedliwości. Skierowane pytania są zatem dopuszczalne.

Trybunał Sprawiedliwości przeanalizował następnie przedstawione pytania, które podzielił na dwie grupy.

W odniesieniu do sędziego sądu apelacyjnego, który zaczął orzekać w czasach reżimu komunistycznego, Trybunał Sprawiedliwości, posługując się schematem analizy wynikającym z jego orzecznictwa wypracowanego w ostatnich latach w odniesieniu do gwarancji niezawisłości i bezstronności sądów w prawie Unii, uznał, że sama tego rodzaju okoliczność nie podważa niezawisłości i bezstronności tego sędziego przy późniejszym wykonywaniu jego obowiązków sędziowskich. W tym kontekście Trybunał podkreślił w szczególności, że Polska przystąpiła do Unii i przyjęła jej wartości, w tym wartość

państwa prawnego, a fakt, że polscy sędziowie zostali powołani w czasach, gdy to państwo członkowskie nie było jeszcze demokratyczne, nie stanowił w tym względzie problemu. Sąd krajowy nie przedstawił ponadto żadnej informacji, która mogłaby budzić w tej kwestii wątpliwości.

Jeżeli chodzi o dwóch pozostałych sędziów sądu apelacyjnego, Trybunał Sprawiedliwości, wykorzystując ten sam schemat analizy, zauważył, że polski Trybunał Konstytucyjny nie ocenił niezależności KRS, gdy w 2017 r. orzekł, że skład, w jakim organ ten był ukonstytuowany w momencie powołania tych dwóch sędziów, był niekonstytucyjny. Sam niekonstytucyjny charakter nie wystarczy zatem do podważenia niezależności i bezstronności KRS w składzie, w jakim działała ona w tamtym czasie, a w rezultacie - niezawisłości i bezstronności sędziów, w których powołaniu brała ona udział. Ponadto ten sam wniosek nasuwa się w odniesieniu do sytuacji, gdy sędzia został wybrany przez KRS jako kandydat do powołania na stanowisko sędziowskie po przeprowadzeniu postępowania nominacyjnego, któremu w tamtym czasie brakowało transparentności, które nie było jawne i w ramach którego nie przysługiwała droga odwoławcza do sądu, chyba że istnieją okoliczności wykazujące brak niezależności KRS. Sąd krajowy nie przedstawił jednak konkretnych informacji, które mogłyby wzbudzić w tym zakresie wątpliwości.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.